

Noord-Hollands Duinreservaat NS-wandeloctocht

Beschrijving van de wandeloctocht

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandeloctochten van station naar station samengesteld. Deze NS-wandeloctochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW).

De wandeling Noord-Hollands Duinreservaat loopt samen met een stuk van het Hollands Kustpad (LAW 5-2/5-3, Hoek van Holland-Den Helder 213 km). Het Hollands Kustpad is opgenomen in het North Sea Trail-project, een partnerschap van landen langs de Noordzee (zie www.northseatrail.nl, ook voor een GPS-spel op een deel van deze NS-wandeloctocht). U begint de wandeling bij station Castricum en eindigt na circa 15 km in Egmond aan Zee. Hier neemt u de bus naar station Alkmaar.

Voor deze wandeling moet iedere wandelaar in het bezit zijn van een toegangsbewijs voor het Noord-Hollands Duinreservaat. Het bewijs is voor € 1,50 (gepast geld) te koop bij de kaartautomaat die u vrij aan het begin van de route tegenkomt. Personeel van het Waterleidingbedrijf kan u verzoeken dit kaartje te tonen. Blijf op de aangegeven route. Houd de hond kort aangelijnd. De tocht gaat grotendeels over onverharde paden. De duinen zorgen voor wat hoogteverschillen. De route loopt langs/door

begrazingsgebied. Laat de dieren met rust, blijf op ruime afstand en voer ze niet.

Horeca onderweg

Op station Castricum kunt u iedere dag terecht bij de Kiosk (geen zitje). U kunt in Castricum ook terecht bij Grand Café Mezza Luna (met de rug naar voorzijde station staand 200 meter naar links) open vanaf 11 uur (maandag gesloten), Natuur-milieutuin Kapitein Rommel recht tegenover het station, open op werkdagen van 9.30-16.30 uur of bij patisserie/tearoom De Roset, Burg. Mooijstr. 17 (aan centrumzijde met uw rug naar het station staand, linksaf lopen en de eerste straat rechts) geopend op maandag vanaf 9 uur, dinsdag t/m zaterdag vanaf 8.30 uur. Na 5 km komt u langs restaurant Johanna's Hof, dagelijks geopend vanaf 8.30 uur. Na 15 km meerdere gelegenheden op de boulevard in Egmond aan Zee.

Openbaar vervoer tussen wandeloctocht en station

In Egmond aan Zee vertrekt vanaf halte Busstation lijn 165 van Connexxion naar Alkmaar NS (2 x per uur om .22 en .52 t/m 18.51 daarna 1x per uur om .47). Op zaterdag rijdt deze bus om .14 en .44 t/m 18.48 uur, daarna 1x per uur om .48. Op zondag rijdt de bus 1x per uur om .52. U kunt aan het eind van de wandeling ook met lijn 164 naar station Heiloo. Deze bus rijdt dagelijks tussen 14 uur en 18.30 uur 2x per uur om .01 en .31. Daarbuiten 1x per uur om .31. Bel voor nadere inlichtingen over de dienstregeling 9292 OV Reisinformatie, 0900-9292 (€ 0,70 per minuut) of kijk op internet: www.9292ov.nl of www.ns.nl.

Vanuit de stationshal gaat u door de voetgangerstunnel onder het spoor door. U verlaat het station via de achteruitgang. Op het straatniveau gaat u rechtsaf en volgt de weg. Voorbij de boerderij gaat u linksaf de Kramersweg in. Bij P-21400 rechtdoor, Onderlangs. Voor de begraafplaats gaat u bij P-62399/001 rechtsaf het fietspad op. Aan het eind (bij P-62399/002) rechtsaf langs de betonnen muur. Aan het eind van deze muur linksaf, de Geversweg. Verderop passeert u een verkoopautomaat met toegangskaarten voor het Noord-Hollands Duinreservaat. Bij splitsing (P-22590) links aanhouden (Hogeweg), dan rechtdoor de Nieuweweg op. Daarna op splitsing linksaf. Op volgende splitsing rechtsaf (Oude Schulpweg). Dit pad ongeveer 900 meter blijven volgen (zijpaden negeren) tot een klinkerweg, Johanna's weg. Deze weg kruisen en de Oude Schulpweg vervolgen, zijpaden negeren.

1 Oude Schulpweg

De Oude Schulpweg houdt de herinnering levend aan de schelpvisserij. Vooral in de 17e en 18e eeuw werden langs het Noordzeestrand lege schalen van weekdieren 'gevist'. De Oude Schulpweg is één van de wegen waarlangs de schelpvissers hun beladen karren moeizaam naar de achter de duinen gelegen dorpen zwoegden. Bij Castricum werden de schelpen overgeladen op schepen en via de Schulpvaart vervoerd naar Akersloot of verder. In Akersloot werden de schelpen in kalkovens gebrand tot kalk. De kalk werd gebruikt als metselmateriaal.

2 Bouwland in de duinen

Tussen de Johanna's weg en de Bredeweg ziet u links een open terrein. Het is voormalig bouwland, dat behoorde tot de verderop gelegen boerderij de Brabantse Landbouw. Op de wallen rond het perceel staan veel meidoornstruiken. Dit zijn restanten van de

meidoornhaag, die dienst deed als veekering. Vooral in de eerste helft van de 19e eeuw werden pogingen ondernomen de uitgestrekte duinvalleien geschikt te maken voor de landbouw. Erg veel succes had dit niet. De bodem bleek erg onvruchtbaar en de grondwaterstand schommelde te veel. In 1917 werd de Brabantse Landbouw als laatste duinboerderij opgeheven en zijn de terreinen aan de natuur teruggegeven.

Aan het eind komt u bij de verharde Bredeweg. Deze volgt u naar rechts. In de bocht van de weg, bij P-22594, gaat u rechtsaf het onverharde pad op. Na 25 meter staat u op een splitsing aan de rand van een uitgestrekte grasduinvlakte. Op dit punt bereikt u de hoofdroute van het Hollands Kustpad en houdt u rechts aan.

3 Begrazingsgebied De Limiet

De Limiet is een begrazingsgebied voor verschillende soorten runderen en schapen als de Scottish Highlander, Scottish Blackface en Oud Hollandse Landbokken. Door begrazing wordt de middenduinvallei opgehouden en kunnen er zandviolen en bijzondere mossen groeien. Voorheen zorgden het duinkonijn en schapen van de Brabantse Landbouw voor dit beheer, maar door de verlaging van de konijnenstand door 2 epidemieën en het verdwijnen van de landbouw dreigde het gebied te verruigen. Afhankelijk van de ontwikkeling van de vegetatie en de konijnenstand wordt bepaald waar, wanneer en welke soort grazers er rondlopen, want elke soort heeft zijn eigen manier van grazen.

Aan het eind gaat u linksaf de klinkerweg op, Johanna's weg. Neem na 250 meter het pad linksaf, (Groeneweg). Bij een kruising met een steen met opschrift 'Groeneweg/Johanna's Hof' gaat u rechtsaf. Vervolgens steekt u een klinkerweg over en gaat rechtdoor

(zijpaden negeren). U kruist de Lepiaan. (Na 200 meter passeert u een pad naar links naar een uitkijkpunt over een vogelmeer). Aan het eind bij een informatiepaneel gaat u linksaf de klinkerweg op. Aan uw linkerhand bevindt zich de voormalige duinboerderij Johanna's Hof, een café-restaurant. Rechts, achter het parkeerterrein, ligt bezoekerscentrum De Hoep.

4 Bezoekerscentrum De Hoep

In bezoekerscentrum De Hoep ziet u waar PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland voor staat. PWN zorgt dat er op elk moment van de dag zuiver en betrouwbaar drinkwater uit de kraan stroomt. Als natuurbeheerder is PWN verantwoordelijk voor duingebieden met grote ecologische waarde. Gebieden met rust en ruimte die jaarlijks miljoenen bezoekers trekken. In het bezoekerscentrum is een interactieve tentoonstelling ingericht over de betekenis van de duinen voor de natuur en de drinkwaterzuivering. Er zijn regelmatig wisselexposities. Voor meer informatie en activiteiten zie www.pwn.nl. Bezoekerscentrum De Hoep is het gehele jaar geopend van di t/m zo van 10-17 uur. De toegang is gratis. Honden zijn niet toegestaan.

 U passeert Johanna's Hof, steekt de asfaltweg (Zeeweg) over en gaat rechtsaf het geasfalteerde voetpad op. Ga na 200 meter bij de Van Speijklaan linksaf het bos in, fietspad. Na 65 meter rechtsaf de Dennenlaan in. Bij een kruising gaat u linksaf de Kroftlaan in.

5 Bos

Sinds de 19e eeuw is in de duinen veel bos aangeplant, aanvankelijk om de duinen vast te leggen. In 1824 probeerde koning Willem I de duinen bij Bakkum in een parkbos om te zetten en grond te ontginnen voor landbouw. In de tweede helft van de vorige eeuw

werd grove den aangeplant voor de houtproductie. Deze boom bleek echter slecht bestand tegen de zeewind. In de dertiger jaren van deze eeuw probeerde men het in het kader van de werkverschaffing opnieuw, deze keer met zwarte den. Hoewel deze boom beter gedijde, bleef de productie tegenvallen. Na 1950 is geen nieuw bos meer aangeplant.

 De Kroftlaan zo'n 700 meter volgen (u kruist de Rendorpsweg en negeert zijpaden). Op een kruising met een duinbeek (vaak droog) gaat u linksaf over het pad ter linkerzijde van de beek. Bij de volgende kruising rechtsaf de beek oversteken. U volgt het pad tot het einde bij een duinvlakte, hier linksaf. U komt bij de Staringweg en gaat deze naar rechts op. Op de viersprong met P-22887 recht door de asfaltweg op. U negeert een pad naar links. Iets verderop neemt u het eerste pad rechts, direct na een open stukje grasduin. Op de volgende kruising linksaf. Bij een splitsing rechts aanhouden, het pad tot het eind volgen. Hier gaat u linksaf en volgt het slingerende pad tot dit bij een asfaltweg uitkomt.

 Op de asfaltweg rechtsaf en daarna direct het eerste pad links. Aan het eind van dit pad gaat u rechtsaf en bij de kruising rechtdoor. Negeer een zijpad naar links en een naar rechts. Bij de kruising rechtdoor. Bij de volgende kruising gaat u linksaf, een halfverhard pad op. Bij de kruising met de beklinkerde Van Oldenborghweg loopt u rechtdoor, omhoog de Lageweg op. U volgt dit fraaie pad door het open duingebied totdat u na zo'n 1,7 km uitkomt bij een klinkerweg, de Middenweg.

- 6 Heuvelachtige middenduinen**
Vanaf de Van Oldenborghweg tot aan Egmond wandelt u door de heuvelachtige middenduinen. Het duinlandschap is schaars begroeid met grassen, mossen, korstmossen en dwergstruiken. De zeewind geeft bomen geen kans. Vrijstaande struiken zijn door de wind 'geschoren'. In de luwte kunnen zich struwelen ontwikkelen: kruipwilg, liguster, duindoorn en kardinaalsmuts. In het vogelbroedgebied broeden onder meer patrijs, roodborsttapuit, graspieper en nachtegaal.

 Steek de Middenweg over en vervolg de Lage Weg. Aan het einde van het dennenbos negeert u een zijweg van rechts en gaat linksaf het pad omhoog. U passeert een vogelobservatieplaats. U volgt het pad tot een kruising met de steen met opschrift 'Egmond-Binnen 3 km'. Hier gaat u rechtsaf, Vlewoscheweg.

- 7 Zeedorpenlandschap**
Zo'n 1,5 km voor Egmond komt u in het zeedorpenlandschap. De bewoners van de zeedorpen gebruikten hun omringende duinen. Struiken werden gekapt voor brandstof, plaggen werden gestoken voor meststof. De middenduinen kregen een kale aanblik, maar waren wel zeer soortenrijk en specifiek. Het landschap kenmerkt zich door een kleinschalig patroon van verspreid liggende, met de hand gegraven rechthoekige kuilen, die door een walletje worden omringd. Deze veldjes deden dienst als aardappelakker, hooiland of weide voor de geit en als bleek- of boetveld voor netten. Enkele van de veldjes worden nu gebruikt als speelweide.

 Bij de volgende kruising rechtdoor de Vlewoscheweg blijven volgen. Bij een zijpad van rechts gaat u rechtdoor naar beneden. Even verder op de splitsing rechts aanhouden en 100 meter verder het pad naar

links. Na 50 meter, op een splitsing houdt u rechts aan, even verder na het bankje op de kruising gaat u rechtsaf in de richting van de woningen. Op de verharde weg (Churchillaan) linksaf. Rechtdoor over een parkeerplaats en aan het eind gaat u rechtdoor over een schelpenpad. De route volgt de boulevard. U kunt hier echter ook het duin afdalen naar het strand. Ga op het strand rechtsaf. Na 500 meter gaat u, ter hoogte van de paviljoenen, via de brede 'slag' weer terug naar de boulevard. U loopt rechtuit de hoofdstraat van Egmond, de Voorstraat, in. Steeds rechtdoor, na 600 meter, tegenover de tweede kerk (N.H.) vindt u de bushalte 'Busstation'.

- 8 Egmond**
De ontstaansgeschiedenis van Egmond heeft alles te maken met het ontstaan van de jonge duinen in de middeleeuwen. De hoge en brede duinen, die toen ontstonden, vormden voor de bewoners van de strandwallen meer landinwaarts, die van de zeevisserij leefden, een barrière. In 977 kreeg een aantal boeren van de abdij in Egmond toestemming om aan de kust een nieuw bestaan als visser op te bouwen. Zij visten met platte schepen, die vanaf het strand te water werden gelaten. Vanaf 1850 kwamen grotere schepen in de vaart en concentreerde de visvangst zich in grotere plaatsen met een haven. De visserij met sloopjes vanaf het strand ging ter ziele.

